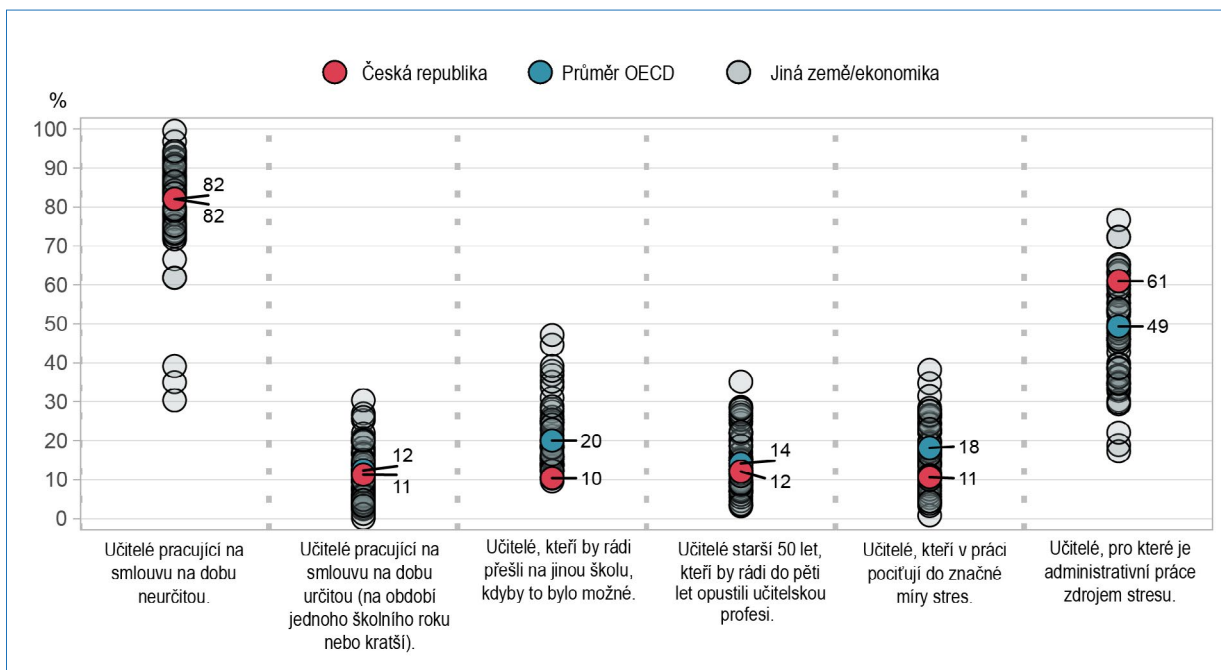

Graf 2

Pracovní podmínky, mobilita a riziko odchodu učitelů z profese

Zdroj: OECD, TALIS 2018 Databáze, Tabulky II.3.1, II.2.16, II.2.63, II.2.36, a II.2.43.

- **82 % učitelů** v České republice má **smlouvu na dobu neurčitou**, tj. trvalou smlouvu bez konkrétního data ukončení před odchodem do důchodu (průměr OECD 82 %). **11 % českých učitelů** pracuje na **smlouvu uzavřenou na dobu jednoho školního roku či kratší**, což odpovídá průměru zemí a ekonomik OECD (12 %). Od roku 2013 se v České republice podle TALIS nezměnil podíl učitelů se smlouvou na jeden školní rok či kratší.
- Při pohledu na oblast **mobility učitelů** se ukazuje, že **10 % českých učitelů by rádo přešlo na jinou školu**, pokud by to bylo možné (průměr OECD 20 %). V průměru zemí OECD lze říci, že učitelé, kteří by rádi přešli na jinou školu, se vyznačují tím, že jsou v zaměstnání méně spokojeni a učitelství pro ně nebylo první kariérou. Ve srovnání s jejich kolegy, kteří neuvažují o přechodu na jinou školu, se jedná o učitele mladší a s kratší pracovní zkušeností v dané škole. O změně školy častěji uvažují učitelé, kteří vyučují třídy s vyšším podílem znevýhodněných žáků, žáků s horšími studijními výsledky a žáků s problémovým chováním.
- **Odchod učitelů z profese** je dalším faktorem spojeným s mobilitou učitelů. Může ovlivnit výsledky žáků negativním dopadem na školní klima a implementaci kurikula. Může také představovat značné finanční náklady pro vzdělávací systém, neboť vede k potřebě nahradit kvalifikované učitele v dotčených školách. Jako zástupný indikátor pro riziko odchodu učitelů z profese užívá TALIS učitelé uváděné záměry setrvat v učitelské profesi. V České republice uvádí **24 % učitelů, že by chtěli opustit profesi učitele v následujících pěti letech** (průměr OECD 25 %). Dále **12 % českých učitelů ve věku do 50 let by chtělo v následujících pěti letech přestat vyučovat**, což je o něco méně, než činí průměr OECD (14 %).
- Spokojenost učitelů v zaměstnání a jejich ochota setrvat v profesi souvisí s mírou pociťovaného stresu. Stresující prostředí a situace mohou ovlivnit nejen práci a motivaci učitelů a ředitelů, ale také výsledky žáků. V České republice **11 % učitelů pociťuje v práci do značné míry stres, což je méně, než činí průměr OECD (18 %)**.
- Pro téměř polovinu učitelů v zemích a ekonomikách zapojených do šetření TALIS je **zdrojem stresu** příliš mnoho administrativní práce. Čeští učitelé a ředitelé uvádějí jako tři nejčastější zdroje stresu: **příliš mnoho administrativní práce, vycházení vstříc měnícím se požadavkům správních orgánů a zodpovědnost za výsledky žáků**.
- V zemích a ekonomikách TALIS byla u učitelů, kteří ve své práci do značné míry zažívají stres, zjištěna dvakrát vyšší pravděpodobnost, že opustí profesi učitele, než u jejich kolegů, kteří pociťují stres v nižší míře (v České republice je tato pravděpodobnost dvakrát až třikrát vyšší).